

<i>Sorszám:</i> Ny/16.	<i>Tárgy:</i> Innovatív hajtatásos szamóca termesztés Békésen
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű szótöbbség	<i>Véleményező bizottság:</i> Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Földesi Boglárka városfejlesztési menedzser

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzata innovatív hajtatásos szamóca termesztésének megvalósítását tervezi 5 hektár, intenzív hajtatásos szamóca ültetvényen Békésen, jövőbeli Európai Unió forrás bevonásával.

A Lengyel Szamóca Intézet által EU-s forrásból megvalósított K+F projektet adaptálva, annak mintájára, a helyi Szociális Szövetkezet és a Gál Ferenc Egyetem partnerségében Békés Város Önkormányzata létre kívánja hozni a Békési Szamóca Intézetet, amelynek célja, hogy népszerűsítse a magyar termelők körében az irányított szamóca termesztés innovatív módszereit, és bemutassa a szamóca termesztésével kapcsolatos legújabb módszereket, kutatási eredményeket.

A partnerség hozzájárul többek között a szamóca gyümölcs-kínálat kibővítése érdekében a legjobb fajták kiválasztásához, illetve meghatározza a legjobb tápanyag-összetételt és növényvédelmet annak érdekében, hogy a jövőben a lehető legmagasabb legyen a termés mennyisége.

Az előterjesztés mellékletét képező Előzetes Megvalósíthatósági Tanulmány a StanFlex Group és a krakkói Agrártudományi Egyetem közös, az EU által társfinanszírozott „Optimális, innovatív modell kidolgozása a szamóca folyamatos gyümölcstermesztéshez, korszerű ereszcsonna-rendszerekben tetők alatt, talaj nélküli talajon” c. K+F projektjén alapul.

A projekt 2017.08.12. - 2020.08.11 időszakban került megépítésre és üzemeltetésre. Jelenleg 5 Ha területen, saját kutatások alkalmazásával természetesen évi 10 hónapon keresztül szamóca.

A projekt az Európai Unió támogatását kapta az Európai Regionális Fejlesztési Alapból a Małopolska Régió Regionális Operatív Programja, a Małopolska régió 2014–2020 közötti regionális operatív programjából.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslatok elfogadását.

Határozati javaslat:

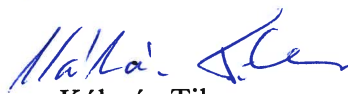
1. Békés Város Önkormányzatának Képviselő- kinyilvánítja azon szándékát, hogy a Lengyel Szamóca Intézet tapasztalataira alapozva a 2021 - 2027 Eu-s fejlesztési ciklusban az újonnan megjelenő K+F források bevonásával 5 hektár intenzív hajtásos szamóca ültetvényt hoz létre az Önkormányzat tulajdonában levő földterületen.

2. Békés Város Önkormányzatának Képviselő- testülete felhatalmazza polgármesterét, hogy a projekt kidolgozásával kapcsolatban alakítsa ki a konzorciális partnerséget a lengyel illetőségű StanFlex Group és a krakkói Agrártudományi Egyetem valamint a Gál Ferenc Egyetem és a helyi Szociális Szövetkezet bevonásával. A projekt előkészítéséhez, annak megvalósításához szükséges jognyilatkozatokat tegye meg, adja ki. A fejlesztés támogatására benyújtandó pályázat pályázati dokumentációjának összeállítását kezdje meg, a Békésre vonatkozó fejlesztés megvalósíthatósági tanulmányát készítse el, és terjessze a Képviselő-testület elé.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: Kálmán Tibor polgármester

Békés, 2020. szeptember 25.

Kálmán Tibor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

ELŐZETES MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNY

INNOVATÍV HAJTATÁSOS SZAMÓCA TERMESZTÉS BÉKÉSEN

Készítette: PEARL MARKETING AND MANAGEMENT Kft.

Tartalom

1 Projekt adatlap	4
2 Vezetői összefoglaló	5
3 A tanulmány elkészítéséhez felhasznált információk és forrásaik	6
3.1 A tanulmány célja.....	6
3.2 A tanulmány elkészítése során felhasznált külső források.....	7
3.3 A tanulmány elkészítése során alkalmazott módszerek	8
4 Szabályozások, engedélyezés és tulajdonviszonyok	10
4.1 Vonatkozó jogszabályi előírásoknak való megfelelés	10
4.2 A hasznosítandó terület tulajdonviszonyainak vizsgálata	11
5 A szamóca-termesztés jelenlegi helyzetének bemutatása	11
5.1 A szamóca-termesztés helyzete a világban.....	11
5.2 Magyarországi szamóca-helyzetkép	14
5.3 A szamóca-termesztés jövedelmezőségi viszonyai	16
5.4 A szamóca-termesztés SWOT analízise	19
<u>A projekt bemutatása</u>	
6 A projekt háttérének, kontextusának, környezetének elemzése	21
6.1 Célok.....	23
6.2 A településvállalati modell bemutatása	25
6.3 A projekt megvalósításához rendelkezésre álló helyi erőforrások	26
6.4 A projekt bemutatása, rövid leírása	27
7 Pénzügyi elemzés	28
7.1 Beruházáshoz kapcsolódó hitel konstrukció	29
8 A tervezett fejlesztés társadalmi megalapozottsága	30
8.1 A beruházás illeszkedése a megyei fejlesztési programhoz.....	30
8.2 Békés város demográfiai mutatói	31
9 PR és Marketing Cselekvési Terv	30

Melléklet: videó dokumentáció

<http://polskiinstytuttruskawki.pl/?p=404>

1. Projekt adatlap

Projekt címe

Innovatív, hajtatásos szamóca termesztés Békésen.

Megvalósulás helye

Békés – Békés Megye

Projekt gazda adatai

Békés Város Önkormányzata.

(Székhely: 5630 Békés, Petőfi Sándor u. 2.; Képviseli: Kálmán Tibor - polgármester-)

Projekt céljai

Az innovatív termesztési rendszer megépítésével márciustól-decemberig szedhető, 50 - 60 tonna szamóca termelése hektáronként.

Tevékenységek

- Beruházás
 - 5 Ha innovatív szamóca termesztő technológia kiépítése;
 - Meglevő hűtőház használatával tárolás és csomagolás;
- Kutatás-fejlesztés együttműködésben a lengyel StanFlex Group-al és a krakkói agrártudomány egyetemmel
- Marketing tevékenységek
- Menedzsment tevékenységek

4

Outputok, eredmények

- Kutatás fejlesztés a mezőgazdaságban a helyi szakközépiskola bevonásával
- Munkanélküliség csökkenése, közfoglalkoztatási program kibővítése
- Helyi adóbevétel növelés
- Békési Szamóca brand bevezetése

2. Vezetői összefoglaló

Békés városa önkormányzata folyamatosan keresi mindazon lehetőségeket, amelyek elősegítik a városban magas létszámú munkanélküliek, közfoglalkoztatottak jövedelemtermelő célú munkahelyteremtését. A város rendelkezik 26 Ha szántófölddel, amelyből 6 Ha, a Csabai úton az újonnan megépített Hűtőház közvetlen közelében található. A hűtőház a helyi termelők, valamint a helyi szociális szövetkezet, illetve az önkormányzati közfoglalkoztatási programban megtermelt mezőgazdasági termékeknek tárolását teszi lehetővé. Jelenleg a tároló kapacitás 40%-os kihasználtsága a jellemző, amely lehetővé teszi a jelen tanulmányban bemutatott innovatív termesztési technológián alapuló számóca elhelyezését.

A projekt célja, hogy a Lengyel Szamóca Intézet által EU-s forrásból megvalósított K+F projektjét adaptálva, a helyi Szociális Szövetkezet és a Gál Ferenc Egyetem partnerségében 5 Ha intenzív hajtatásos számóca ültetvény hozzon létre. A partnerség hozzájárul többek között az számóca gyümölcs-kínálat kibővítése érdekében a legjobb fajták kiválasztásához, illetve meghatározza a legjobb tápanyagösszetételt és növényvédelmet annak érdekében, hogy a jövőben a lehető legmagasabb legyen a termés mennyisége. A Lengyel Szamóca Intézet mintájára létre kívánjuk hozni a Békési Szamóca Intézetet, amelynek célja, hogy népszerűsítse a magyar termelők körében az irányított számóca termesztés innovatív módszereit, és bemutassa az számóca termesztésével kapcsolatos legújabb módszereket, kutatási eredményeket. Az számóca művelő ereszcsonna által védett, körülbelül 1,2 m magasságú ereszcsonna-termesztés új technológiája elősegíti az ökológiai termesztési technológiákat. A tető alatti ereszcsonnákban szabályozott termesztés során a növény több szinten is védett.

A fitopatológiai szempontból tiszta növényi anyagot a palánták termelőjétől vásárolják meg. A növényeket kórokozó-mentes közegbe ültetjük, míg a növények feletti lombkorona védi a légköri csapadékot. A felszíni száraz növények minimális mértékben vannak kitéve gombás fertőzéseknek. Egy ilyen számóca termesztési rendszerben a kémiai védelem a szükséges minimumra csökken. E tevékenységek partnerei a StanFlex Group és a Biotechnológiai, Kertészeti, Mezőgazdasági és Gazdaságtudományi Kar kutatói csoportja.

A tanulmányban bemutatott fejlesztést megelőzte egy olyan **piackutatás és igény felmérés**, amely megalapozta a fejlesztések szükségességét, és létjogosultságát. A bemutatott infrastrukturális fejlesztések lehetővé teszik **50 fő részére az egész évben 10 hónap foglalkoztatást a mindenkori szakmunkás minimálbéren.**

3. A tanulmány elkészítéséhez felhasznált információk és forrásaik

A tanulmány épít a beruházást befogadó település és kistérség megfogalmazott fejlesztési céljaira, **elsődlegesen a munkahely teremtést és a K+F tevékenységek elősegítését kitűző célokra**. A tanulmány alkalmas arra, hogy alapjául szolgáljon egy szélesebb körű és összetettebb Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány (RMT) elkészítésének. Szándéka, hogy meghatározza a célok elérésére irányuló alternatívákat, specifikálja és összehasonlítsa a fejlesztési irányvonalakat, valamint **áttekintő információt nyújtson a beruházási és működési tőke és hiteligény volumenéről, megtérülési mutatóiról**.

3.1 A tanulmány célja

A tanulmány kidolgozása több cél elérését szolgálja:

- Megmutatja a projektgazdának, hogy a **projekt megvalósítható-e**, hogy megéri-e a megvalósítást megkezdeni, valamint megmutatja a lehetséges alternatívákat;
- A közfejlesztések használata érdekében hozott döntések alapját képezi;
- Biztosítja, hogy a projekt megvalósítása **illeszkedik a vonatkozó gazdaságfejlesztési programokhoz**;
- Tájékoztatást ad a **finanszírozási lehetőségekről**;
- Információkat szolgáltat a **projekt technikai (szakmai) megvalósíthatóságáról**
- Alapjául szolgál vissza **nem térítendő támogatások**, valamint **banki hitel felvételéhez** szükséges dokumentációk elkészítéséhez;
- Megmutatja a jelenlegi működés **erősségeit, gyengeségeit** és megfogalmazza a lehetséges fejlesztési **lehetőségeket** a számba vehető **kockázatok** bemutatásával együtt.

3.2 A tanulmány elkészítése során felhasznált külső források

A tanulmány elkészítéséhez, több nemzetközi és hazai forrást használtunk fel. A források kiválasztásánál figyelembe vettük annak **megbízhatóságát, relevanciáját**. A tanulmány a StanFlex Group és a krakkói Agrártudományi Egyetem közös, az EU által társfinanszírozott „Optimális, innovatív modell kidolgozása a szamóca folyamatos gyümölcstermesztéshez, korszerű ereszcsonna-rendszerekben tetők alatt, talaj nélküli talajon” c. K+F projektjén alapul. A projekt 2017.08.12. - 2020.08.11 időszakban került megépítésre és üzemeltetésre. Jelenleg 5 Ha területen, saját kutatások alkalmazásával természetesen évi 10 hónapon keresztül epret. A projekt az Európai Unió támogatását kapta az Európai Regionális Fejlesztési Alapból a Małopolska Régió Regionális Operatív Programja, a Małopolska régió 2014–2020 közötti regionális operatív programjából.

1.2.1. Alintézkedés. Vállalati kutatási és fejlesztési projektek

A projekt értéke: 10 084 054,84 PLN – 738.253.593 Ft

A támogatás értéke: 7 355 668,51 PLN – 538.508.454 Ft /73%/

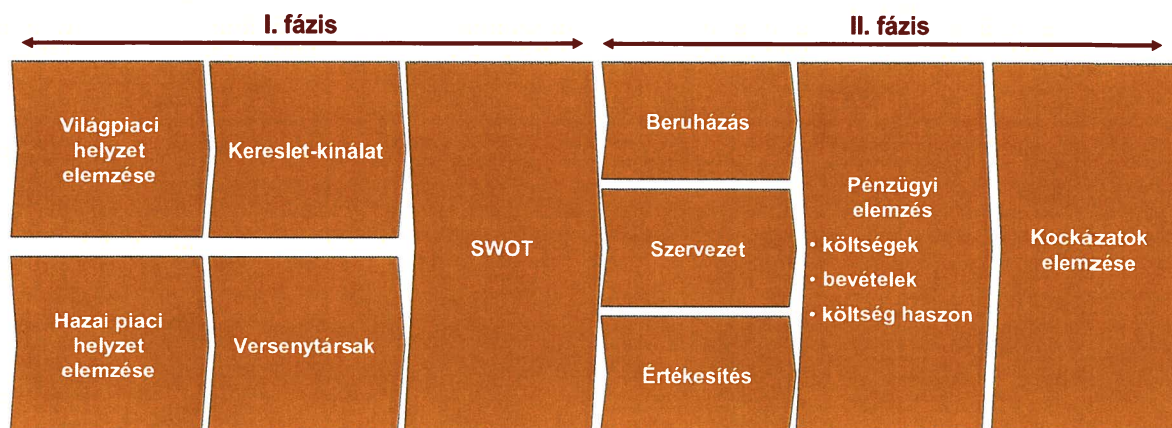
Forrás megnevezése	Forrás
Beruházási költségbecslések	StanFlex Group
A szamóca termesztés adatai, jövedelmezősége	Gubacsiné Marton Fanni – Török Áron
Értékesítési csatornák, ár képzés	Pearl Marketing and Management Kft.
Foglalkoztatás, munkabérek és járulékaik, adózás, számviteli politika.	IKSZ '98 Kft (BDO Magyarország partner)
Helyi foglalkoztatási alapinformációk	Békés Járási Kormányhivatal
Hazai, EU-s és nemzetközi trendek, stratégiák az eper piacon	Békés Megyei Agrárkamara
Békés kistérségi helyzetkép	KBC Nonprofit Kft.
Elérhető hitel konstrukciók	Magyar Fejlesztési Bank (MFB)
Közfoglalkoztatási lehetőségek	Békés Megyei Kormányhivatal; Belügyminisztérium
K+F pályázati lehetőségek	Innovációs és Technológiai Minisztérium
Jogszabályi háttér	www.magyarorszag.hu

3.3 A tanulmány elkészítése során alkalmazott módszerek

A tanulmány fázisai és főbb lépései

A tanulmány figyelembe veszi az EU-ban 2020 március 11-én elfogadott, a **körforgásos gazdaságra** vonatkozó új cselekvési tervet. Ez olyan intézkedéseket mutat be, amelyek célja, hogy a **fenntartható termékek használatát tegyék normává** az Európai Unióban, megerősítsék a fogyasztók és a közbeszerzők pozícióját, és működőképesé tegyék a körforgásos jelleget az emberek, a régiók és a városok számára. A cselekvési terv ezenfelül egy a fenntartható termékekre irányuló, új szakpolitikai keretrendszert is meghatároz. A Régiók Európai Bizottsága ebben az összetett célkitűzés rendszerben erősítené meg a helyi és regionális önkormányzatok szerepét. **A régiók és városok** elengedhetetlen és kiemelkedően fontos szintet képviselnek a körforgásos jellegben rejlő lehetőségek kiaknázása, valamint az anyagok megfelelő életciklusának a körforgásos gazdaságban történő lezárása szempontjából, például az élelmiszerek, a tápanyagok/erőforrások és az építőipar területén. A helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú szereplőknek számítanak a víz- és hulladékgazdálkodással, valamint a lehetséges másodlagos nyersanyagok előállításával foglalkozó központok megszervezése szempontjából. A helyi és regionális önkormányzatok a köz- és magánszféra közötti partnerségek létrehozásához is ideálisak. Az ilyen partnerségek elengedhetetlenek a körforgásos gazdasághoz kapcsolódó fejlesztésekhez és innovációkhoz, mivel ezek bizalmat és elkötelezettséget igényelnek, amelyet gyakran a régiók és városok szintjén segítenek elő.

A körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv egyik fő intézkedésének célja:

- a körforgásos gazdaságra való átállás támogatása a készségfejlesztési program,
- a szociális gazdaságra vonatkozó, hamarosan elkészülő cselekvési terv,
- a készségekről szóló paktum,
- és az Európai Szociális Alap Plusz révén.

A **körforgásos gazdaság** a tovább már nem használható, lebontható szerves anyagokat a növény a talajjal való kapcsolat felhasználásával visszajuttatja a természetbe. A hatékonyságot az erőforrások felhasználásánál maximalizálja azzal, hogy felszámolja a nem kívánatos kibocsátásokat: a hulladékot, a szennyvizet, a különböző légszennyező anyagokat, mivel ezeket az elpazarolt anyagokat energiaként hasznosítja. Az elmélet egyszerű: a természetben az anyagnak a napenergia segítségével az élő és élettelen környezeti tényezők közötti **zárt körfolyamatok áramlási elvét** alkalmazza a gazdaságra is. A természeti anyagkörforgás rendkívüli hatékonyságát szeretné átvenni, ahol nincs elpazarolt anyag.

14

4. Szabályozással, engedélyezéssel és szerződéses rendszerrel kapcsolatos kérdéskör

4.1 Vonatkozó jogszabályi előírásoknak való megfelelés

A beruházás helyszíne a Békés Város külterülete, szántóföld. A vonatkozó jogszabályoknak megfeleltetés érdekében **elemzést** készítettünk a jelen beruházáshoz hasonló, felújítással és bővítéssel járó, úgynevezett **barnamezős beruházások tapasztalatai** alapján.

Felmerülő probléma/veszély/jogszabályi kötelezettség	Érinti-e a beruházást	Megoldás/szükséges beavatkozás
<p>Környezeti károsítás, a tulajdonos felelősségét törvény szabályozza. A „szennyező fizet”, azaz az okozott kár helyreállításának költségeit a kár okozójának kell elviselnie. A Környezetvédelmi Törvény (1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól) hatályba lépése óta egyértelmű, hogy az ingatlan tulajdonosa egyetemleges felelősséggel tartozik.</p> <p>A hátrahagyott területszennyezések esetén a terület jelenlegi tulajdonosa a felelős a kármentesítésért.</p> <p>A felelősségi, kármentesítési kötelezettségek nagyban megterhelik a fejlesztőt, ami megakadályozhatja a területek megújulását.</p>	<p>A területen, (ismereteink szerint) az alkalmazott technológiának köszönhetően környezeti szennyezéssel járó tevékenységet nem végeztek.</p> <p>A beruházást nem érinti.</p>	<p>Nincs szükség beavatkozásra.</p>
<p>Hazánkban az egykori ipari, vagy vegyes hasznosítású területek megújulását jelentősen akadályozza a privatizáció során elaprózódott tulajdonosi szerkezet, és a vállalati telkek néha ésszerűtlen feldarabolása. Közös tulajdonnál a tulajdonosok eltérő fejlesztési elképzelése, a tulajdonostársak kivásárlása okozhat problémát.</p>	<p>A fejlesztési terület a projektgazda kizárólagos (1/1) tulajdonában áll.</p>	<p>Nincs szükség beavatkozásra.</p>
<p>Beépíthetőség vizsgálata, építési engedélyek kérdésköre. Több projekt esetében derült ki a tervezések folyamán, hogy nem volt megfelelő a terület művelési ág besorolása, vagy a beépíthetőségi arány %-a. Ez jelentős probléma lehet, ugyanis a településrendezési terv módosításával jár, amely több millió forint és minimumfél év.</p>	<p>A projektben tervezett beruházások nem építési engedély kötelesek. Az öntözővíz biztosításához szükséges víz kivétel és tárolás egyszerűsített eljárásban engedélyezhető.</p>	<p>Nincs szükség beavatkozásra.</p>

4.2 Szerződéses rendszer vizsgálata

Jelen tanulmány elkészítésének időpontjában a potenciális felvásárlók versenyeztetése még **nem kezdődött meg**, de már rendelkezünk konkrét ajánlatokkal, valamint városi konyha üzemeltetéséből származó adatokkal. A későbbiekben a versenytárgyalások során, **a hűtőházi tárolási kapacitások figyelembevétele mellett** kerül sor a megtermelt szamóca értékesítésére irányuló megállapodásokra. A felvásárlók székhelyétől függetlenül (magyar, Európai uniós) a társaság a beszállítási szerződések esetében a **hatályos magyar törvényeket** tekinti irányadónak. Szintén a magyar jogrend előírásai irányadóak a munkavállalókkal, külső vállalkozókkal kötött szerződések estében is.

5. A szamóca termesztés jelenlegi helyzetének bemutatása.

5.1 A szamóca termesztés helyzete a világban

A szamóca a világ bogyósgyümölcs-termesztésében régóta vezető szerepet tölt be. Az attraktív megjelenésnek, a harmonikus íznek és a kellemes aromának köszönhetően igencsak népszerű a fogyasztók körében. *Macherauch (1970)* – a világhírű szamócanemesítő – a gyümölcsök királynőjének nevezte ezt a növényt. Az ókori rómaiak által is kedvelt gyümölcsnek és gyógynövénynek számított a szamóca. Sokáig a köznép nem engedhette meg magának, így csak a gazdagok kiváltsága volt, luxuscikknek számított. Elterjedésével és termesztésével napjainkban már bárki számára elérhető a hazai termesztésű szamóca, ráadásul ízléstől és igényektől függően mindenki megtalálja a számára megfelelőt a különböző fajták között. A legzamatosabb gyümölcsök egyike, amely mellett, hogy finom, számos kedvező élettani hatással is bír, például elsőrangú C-vitamin-forrás magas antioxidáns-tartalma miatt. Mivel a szamóca termesztése területileg a többi gyümölccsel szemben kevésbé korlátozott, valamint érési ideje az elsők közé tehető, a világ legtöbb pontján eredményesen termeszthető. A kielégítő jövedelmezőség állhat annak a ténynek a hátterében, hogy az 1960-as évektől világszerte folyamatosan növekvő tendenciát mutat a termesztés volumene, ebben az időszakban mintegy ötszörösére nőtt a megtermelt mennyiség. A termésmennyiség növekedésének következtében a szamóca kereskedelme is fellendült. Számos nagy termelő ország van jelen a kereskedelemben, de legalább ugyanennyi, amely inkább csak az importoldalon dominál. A kereskedelem fellendülésének köszönhetően már az év szinte minden napján találunk a boltok polcain és a piacokon (import-)szamócat. Ezeknek az íze nem hasonlítható a helyben megtermelt gyümölcséhez, de a vásárlók mégis előszeretettel teszik kosarukba a téli hónapokban. Az üzletekben télen ugyanúgy megtalálható az áfonya és a málna is, azonban ezek jóval magasabb árkategóriájúak, így sokan döntenek inkább a szamóca vásárlása mellett. A világon és ezen belül Európában több szamóca-termesztő nagyhatalom is található. Európa

a szamócaatermesztéshez ideális égövben helyezkedik el, így szinte minden területe alkalmas a termesztésre. A kontinensen a hagyományos termesztési módoktól elkezdve a legmodernebbekig mindegyik megtalálható.

A termőterület és termésmennyiség átlaga a világ 10 legnagyobb szamócaatermesztő országában és Magyarországon 2007–2016 között
(Production area and harvested quantity of the world's 10 largest strawberry producing countries and Hungary between 2007-2016)

Ország	Területi átlag, hektár	Arány, százalék	Ország	Mennyiségi átlag, tonna	Arány, százalék
Kína	102 740	29	Kína	2 666 082	36
Lengyelország	50 538	14	USA	1 308 697	18
Oroszország	27 732	8	Törökország	329 770	5
USA	22 985	6	Mexikó	313 221	4
Németország	14 147	4	Spanyolország	301 398	4
Törökország	12 742	4	Egyiptom	278 466	4
Ukrajna	8 250	2	Dél-Korea	201 210	3
Mexikó	8 064	2	Oroszország	187 492	3
Fehéroroszország	8 037	2	Lengyelország	181 438	2
Spanyolország	7 602	2	Japán	173 210	2
Magyarország (44.)	638	0,18	Magyarország (48.)	5 156	0,07

A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy a legnagyobb termésmennyiséget elérő európai ország Spanyolország és Lengyelország volt tíz év átlagában. A termőterület nagyságát nézve Németország tíz év átlagában jelenleg az 5. helyen áll, de a kevésbé intenzív technológiák miatt a megtermelt mennyisége nem jelentős. Spanyolországban például évente nagyjából 300 ezer tonna gyümölcsöt tesznek, míg a közel hatszor akkora termőterülettel rendelkező Lengyelországban csupán közel fele ekkora mennyiséget. Magyarország termőterülete az elmúlt 10 év átlagát tekintve 638 hektárra tehető, míg a termésmennyiség nagyjából 5.000 tonnára. Az eredményeket megvizsgálva látható, hogy Magyarországon hektáronként átlagosan 8 tonnát tudnak megtermelni, míg például Spanyolországban ez az érték hektáronként az ötszörösére tehető.

A mediterrán országokban a napsütéses órák száma, a csapadékmennyiség, a megfelelő páratartalom és a magas hőmérséklet is hozzájárul ahhoz, hogy kimagasló mennyiséget tudjanak termelni, és az exportbevételből a gazdaságokat támogatni tudják. Lengyelországban ugyan hatalmas területen gazdálkodnak, de a termésátlag nagyon alacsony, csupán 3,5 tonna, amely hektáronként 40 000 tő szamóccával számolva csupán 9 dkg/tő termésátlagot eredményez, amely az átlagosnak tartott mennyiség harmada. Kína és az Amerikai Egyesült Államok mind termőterület, mind pedig termesztett mennyiség tekintetében a világ élvonalában helyezkedik el. Kína a termesztett mennyiséget és a termőterületet nézve is a világ termesztésének harmadát teszi ki. Mindkét országban rendkívül intenzív a szamócaatermesztés, továbbá képesek termékeiket a világ számos pontjára eljuttatni. Itt kell még kiemelni a mexikói szamócaatermesztést, ugyanis a kedvező

klímának és a megfelelő technológia használatának köszönhetően Spanyolországéhoz hasonló termésátlagot képesek elérni, amely megközelítőleg 60-70 dkg/tő.

A legnagyobb szamócaimportőr és -exportőr országok értékesített mennyiségének átlaga 2007–2016 között
(Average sales volume of major strawberry importers and exporters between 2007-2016)

Importőr országok	Átlag, tonna	Arány, százalék	Exportőr országok	Átlag, tonna	Arány, százalék
USA	120 034	15	Spanyolország	263 488	34
Kanada	107 366	13	USA	136 769	17
Németország	101 542	13	Mexikó	87 309	11
Franciaország	94 622	12	Hollandia	46 849	6
Egyesült Királyság	48 837	6	Belgium	41 593	5
Oroszország	40 077	5	Egyiptom	32 544	4
Olaszország	36 606	5	Marokkó	20 431	3
Belgium	28 534	4	Görögország	19 476	2
Hollandia	22 630	3	Törökország	19 225	2
Ausztria	19 414	2	Franciaország	18 125	2
Magyarország (31.)	2 295	0,3	Magyarország (54.)	145	0,02

A legnagyobb szamócaexportőr országok csak részben fednek át az élen lévő termelő országokkal. Spanyolország az exportban is őrzi a vezető szerepet a maga 263 ezer tonnás átlagos mennyiségével. Ezt követi az európai országok közül Hollandia és Belgium, azonban utóbbi már csak mintegy 41 ezer tonna gyümölcsöt exportál. Importőr országok közül Németországot és Franciaországot fontos megemlíteni Európából. Mindkét ország nagyságrendileg 100 ezer tonna szamócsát importál évente. Az importtermékek egész évben fellelhetők a hazai piacokon. Mindez Magyarországon a szamócaszezonon kívüli időszakban nem okoz problémát, azonban április közepétől megnehezíti a magyar termelők értékesítési lehetőségeit. A fóliás szamóca kezdeti ára elérheti a 2000-2500 Ft/kg-os árat, azonban ilyenkor az importgyümölcs ára jóval alacsonyabb, így vannak olyan fogyasztók, akik inkább az olcsóbb terméket vásárolják meg, származási helytől függetlenül. Főszezonban nem jelent különösebb konkurenciát a spanyol, a görög vagy a lengyel szamóca, azonban a gazdák arra panaszkodnak, hogy szezon végén ismét jelentősen megnő a külföldi földieper iránti kereslet. Ennek oka ismét az árakban keresendő. Az Európai Uniót kívül találjuk a legnagyobb szamóca-termesztő nagyhatalmakat. Az Amerikai Egyesült Államok a világ legnagyobb és legmagasabb technológiai színvonalon termesztő országa, az export és import mennyiségét tekintve is a világ élvonalában helyezkedik el. Kaliforniát gyakran a szamóca-termesztés Mekkájának is nevezik, ugyanis a szamóca-termesztéshez kifejezetten kedvezőek az éghajlati viszonyai.

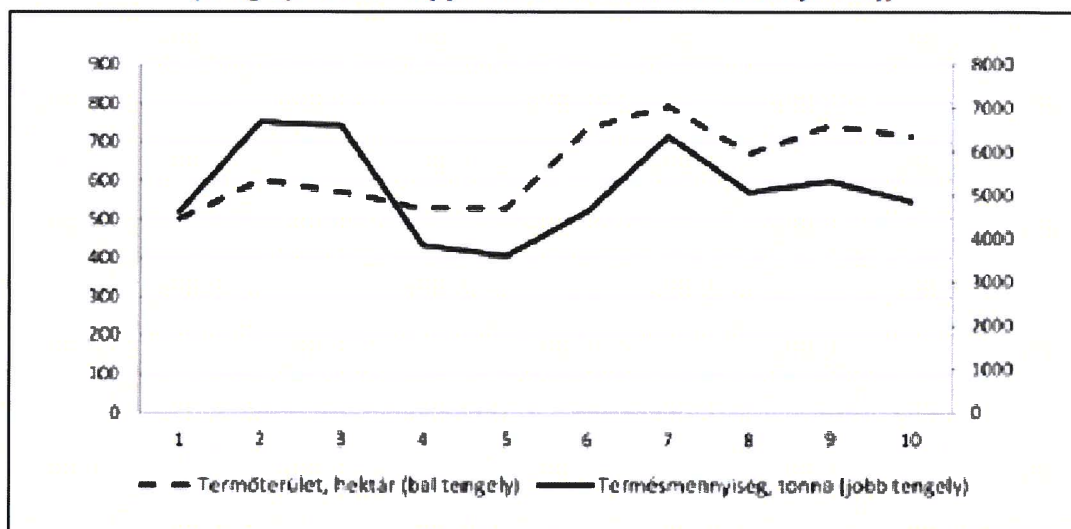

5.2 Magyarországi szamóca helyzetkép

Nemcsak a bogyós gyümölcsök, hanem talán az összes gyümölcsfaj közül a szamócának alakult ki a legváltozatosabb termesztéstechnológiai köre, illetve a fajtahasználat diverzifikáltsága is jelentős. A szamóca-termesztésnek Magyarországon is nagy hagyománya van, de igazán jelentőssé csak az 1960-as évektől vált. A többi hazai bogyós gyümölcsfajhoz képest is előrelépés történt: a termesztett mennyiséget illetően a szamóca a második helyen áll. Ugyan Magyarország kis területű, klimatikus viszonyai mégis rendkívül eltérők, így csak az ország meghatározott területei alkalmasak ennek a gyümölcsnek a termesztésére. Mint minden növényfajnak, a szamócának is megvannak a sajátos igényei ahhoz, hogy megfelelő termésmennyiséget és minőséget produkáljon, valamint ideális időtartamig fenntartható legyen az állomány. A szamóca a lazább, homokosabb talajokat kedveli, így nem meglepő, hogy a Duna–Tisza közén, az Alföldön és a Szentendrei-sziget homokos talajú részein alakultak ki a főbb termesztőkörzetek. A kiemelkedő szamóca-termesztő települések közé tartozik Nagykőrös, Örkény, Lajosmizse, Zsombó, Kisvárd, Tahitótfalu, valamint a Somogy megyei Csököly. A hazai szamócaállomány fele, közel 200-200 hektár Pest és Bács-Kiskun megyében található a *Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (2017)*. értesítése szerint. Természetesen az ország egyéb pontjain is vannak gazdaságok, amelyek szamóca-termesztéssel foglalkoznak, de ezeknek nem jelentős az arányuk az országos értékesítésben. Számukra gyakran a helyi piacok és zöldséges üzletek jelentik a felvásárlói kört.

Az *ábrán* látható, hogy az utóbbi 10 évben Magyarországon mind a termőterület, mind a termésmennyiség tekintetében komoly változások zajlottak le. A 2007-es évi 500 hektáros termőterület mára közel 750 hektárra nőtt, amit azonban a termésmennyiség növekedése nem követett.

**Magyarország szamóca-termő területe és termelt mennyisége
(Hungary's strawberry production area and harvested quantity)**

Egy-egy gazdasági hatás, egy meghatározó időjárási körülmény mind befolyásoló tényezői annak, hogy a gazdák növelik vagy csökkentik szamócaaterületeik nagyságát. 2012–2013 között a termőterületben és a termés mennyiségben is erős növekedés vált megfigyelhetővé. 2012-ben indították el a Fiala Gazda Pályázatot, melyben szamóca termesztésre is lehetett pályázni. Valószínűsíthető, hogy az elnyert pályázatokból létrehozott szamócaültetvények eredményezik a grafikonon látható növekedést. **Magyarország már évek óta nettó importőrnek számít**, ugyanis a megtermelt szamóca mennyisége nem képes kielégíteni a lakosság igényeit. A FAO jelentései alapján az országban igencsak ingadozó a termőterületek nagysága, de jelenleg nagyjából 800 hektárra tehető. Ennek nagyjából 50-60%-át a fólia alatti termesztés teszi ki. Az importgyümölcs elsősorban Spanyolországból és Görögországból érkezik, leginkább a magyar szezont megelőzően, tehát áprilisban és májusban.

A magyarországi szamócaimport és -export mennyisége a legfontosabb kereskedelmi partnerek szerint 2007–2016 átlagában
(Import and export volume of strawberry in Hungary according to the most important trade partners of average between 2007-2016)

Importország	Mennyiség, tonna	Arány, százalék	Exportország	Mennyiség, tonna	Arány, százalék
Spanyolország	790	34	Szlovákia	66	46
Görögország	458	20	Románia	30	20
Németország	351	15	Lengyelország	23	15
Ausztria	185	8	Németország	10	7
Franciaország	97	4	Ausztria	8	5
Olaszország	80	3	Görögország	5	3
Törökország	80	3	Lettország	1,6	1
Lengyelország	76	3	Hollandia	0,8	1
Szlovákia	54	2	Oroszország	0,8	1
Ciprus	28	1	Szlovákia	0,7	1
Összes import	2 292	100	Összes export	145	100

Összességében tehát elmondható, hogy a Magyarországon megtermelt szamóca döntő többségében a magyar fogyasztók asztalára kerül, hiszen a magyar szamócaexport különösen az import fényében elenyésző mennyiséget tesz ki. A főszezont kívüli import ugyanakkor jelentős kihívásokat jelent a hazai termelőknek, hiszen ezekben az időszakokban – amikor már/még Magyarországon is terem szamóca – jelentős árversenyt generál, és a meglehetősen árérzékeny fogyasztók kegyeiért folytatott harc rányomja a bélyegét a magyar termelők jövedelmezőségére.

5.3 A szamóca-termesztés jövedelmezőségi viszonyai

Magyarországon jelenleg körülbelül 7-800 hektáron termesztenek szamóca-t, ennek nagyságrendileg fele termesztőberendezésekből, a másik fele pedig szabadföldi és fóliatakarásos bakhátas termesztésből kerül piacra. Míg Európában és az északi országokban a hagyományos szalmatakarásos termesztésmód a legelterjedtebb, addig a tőlünk délre fekvő országokban a fóliasátoros rendszereket alkalmazzák. Ez a mérvadó különbség természetesen az éghajlati viszonyok miatt alakult ki. Az ország sajátos helyzetűnek tekinthető, ugyanis minden típusra találunk példát. A szamóca-termelés kezdeti időszakában csak a szabadföldi, fóliatakarás nélküli termesztésmódot alkalmazták, azonban a technológia fejlődésével egyre korszerűbb művelésmódok alakultak ki eleinte csak külföldön, majd később hazánkban is. Ezek közül a legfontosabbak a szabadföldi fóliatakarásos bakhátas termesztés, a fóliasátor alatti bakhátas termesztés, a fólia alatti fűtött rendszerű bakhátas termesztés és a manapság egyre elterjedtebb hidrokultúrás/tőzeggyapotos termesztés. Minden módszernek megvannak a maga üzemgazdasági előnyei és hátrányai, amelyek befolyásolják a megszerzhető jövedelem nagyságát.

A következőkben a Magyarországon leginkább elterjedt három különböző termesztéstechnológia jövedelmezőségének vizsgálata kerül bemutatásra.

Szabadföldi termesztés

Fóliasátoros termesztés

Szabadföldi fóliatakarásos

bakhátas termesztés

A termelés jövedelmezőségét meghatározza az elérhető árszínvonal, amelyet nagymértékben befolyásolnak az alábbi tényezők: **az értékesítés iránya és költségei, a termésátlag, a gyümölcs minősége, valamint a termelés költségei.** Mindhárom termesztéstechnológiára egyaránt jellemző, hogy a hosszú távú termelés költségei között három fő költségnem van, ezek az **anyagköltség, a személyi jellegű ráfordítások és az egyéb beruházási tételek.** Számos gyümölcsstermesztési ágazatban a gépi munka költsége igen magas összegeket tesz ki, fontos költségtényező, azonban a szamóca kézimunka-igényessége miatt ez itt nem jelentős.

Az egy hektárra jutó átlagos termésmennyiséget szabadföldi termesztésnél nehéz pontosan meghatározni, hiszen ez függ az ültetvény életkorától, továbbá az állomány sűrűségétől is. A termelői interjúk alapján 22 000 ültetett tővel számolva átlagosan 6.600 kg/ha termésmennyiség várható egy tipikus évben. A bakhátas és a hideghajtatásos termesztésmód között a fajlagosan megtermelt mennyiségben nincs jelentős különbség – leginkább az érésidőben térnek el egymástól –, a megkérdezett gazdák adatai alapján 50 000 töves hektáronkénti állománysűrűséggel 20 000 kg termés várható. A szamóca-termesztésnél az árbevétel a mennyiség mellett nagymértékben meghatározza a betakarítás (és egyben az értékesítés) időpontja. A fóliasátras termesztés esetében a betakarítás jellemzően 3 héttel korábban kezdhető meg, míg a bakhátas termesztésnek is van nagyságrendileg 1 hetes előnye a szabadföldihez képest. Ez utóbbi különbséget azonban nagymértékben befolyásolhatja (olykor el is tüntetheti) az időjárás, egyes hideg telek után a bakhátas művelésmód előnye a koraiságban minimálissá válhat. A szezonon belül jelentős ármozgások figyelhetők meg. Általánosságban elmondható, hogy a szamóca ára a 16. hét környékén, tehát április közepén a legmagasabb (1.800 – 2.000 Ft/kg). Ebben az időszakban kezdődik meg a hazai fóliasátorban termesztett szamóca szezonja, amelynek ekkor leginkább a Spanyolországból és Görögországból érkező importszamóccal kell versenyeznie. A szamócaárak esése jellemzően a 19. hét környékén kezdődik meg, (800 – 1.000 Ft/kg) amikor a hazai termesztésű bakhátas, majd nem sokkal utána a szabadföldi szamóca is elérhetővé válik.

Az egyes vizsgált termesztési módok beruházási költségigénye

Tétel	Szabadföldi		Bakhátas		Fóliasátor	
	beruházási költség, Ft/ha	várható hasznos élettartam, év	beruházási költség, Ft/ha	várható hasznos élettartam, év	beruházási költség, Ft/ha	várható hasznos élettartam, év
Telepítési költség (talajelőkészítés, palánta stb.)	2 000 000 Ft	3	1 400 000 Ft	2	2 500 000 Ft	1
Öntözőrendszer*	1 100 000 Ft		160 000 Ft	2	140 000 Ft	1
Talajtakarás (bakhátfólia)	-	-	400 000 Ft	2	-	1
Fóliasátor-fólia	-	-	-	-	3 200 000 Ft	4
Fóliasátor-vázrendszer	-	-	-	-	6 400 000 Ft	20
Kezdeti beruházási érték, Ft/ha	3 100 000 Ft		1 960 000 Ft		12 240 000 Ft	
Beruházási érték 5 Ha-ra	15 500 000 Ft		9 800 000 Ft		61 200 000 Ft	

*Megjegyzés: * A szabadföldi termesztésnél fém öntözőrendszerrel, míg a másik két esetben csepegtetőszalagos rendszerrel.*

A számóca az egyik legnagyobb befektetett tőkeigényű gyümölcsfajunk. A telepítési költség síkművelésű

számóca esetén 4-5 millió forint között alakul hektáronként, amiből csak a kb. 50 ezer palánta 2,5-3 millió forintot tesz ki. A bakhátas kultúra telepítése hozzávetőlegesen egymillió forinttal kerül többre. Ezekhez hozzáadódik még az első őszi ápolási költség, ami nagyságrendileg 1-1,5 millió forint hektáronként, így az összes beruházási költség szabadföldi síkművelésű és bakhátas kultúra esetén 5-7,5 millió forint/hektárra tehető. Ilyen magas beruházási költséggel szinte egyetlen gyümölcsfaj sem telepíthető, ezt csak a szuperintenzív almaültetvények „képesek” meg haladni. A számóca ma már általában kétéves kultúra (legfőljebb 3-4 évig tartják termesztésben), így rendkívüli üzemgazdasági sajátossága, hogy a beruházási költsége mindössze két termőévre vetítendő, amivel hektáronként 2,5-3,5 millió forint ültetvényamortizációs költséget kapunk.

A szabadföldi síkművelésű és bakhátas szamóca-termesztés éves költségeinek hozzávetőleges alakulása 15 tonna/hektár terméshozam esetén (közepes évjárat)				
Munkaművelet	Síkművelésű		Bakhátas	
	költség (e Ft/ha)	költség (Ft/kg)	költség (e Ft/ha)	költség (Ft/kg)
Zöldmunkák	492	32,8	595	39,7
Talajművelés, gyomirtás	438	29,2	390	26,0
Növényvédelem	110	7,3	110	7,3
Tápladozás, öntözés	850	56,7	910	60,6
Egyéb munkák és költségek	90	6,0	90	6,0
Termesztéstechnológiai ráfordítás összesen	1980	132,0	2095	139,7
Betakarítás	1750	116,7	1525	101,7
Ültetvény amortizációja	3000	200,0	3500	233,3
Közvetlen költség összesen	6730	448,7	7120	474,7
Általános költség	400	26,6	400	26,6
Összes termelési költség	7130	475,3	7520	501,3

Mindkét termelési módszerre igaz, hogy nagy mértékben kitett az időjárás változékonyságának, hiszen nem zárt rendszerű termelési módról beszélünk. Hosszabb távú termelési módszer esetén csak a hajtatásos, intenzív fűtés nélküli fóliasátras termelési módszer az egyetlen, amely kiküszöböli az időjárási változások okozta hatásokat.

5.4 A szamóca termesztés SWOT analízise

A SWOT elemzéssel feltérképezhetjük egy piac, iparág, üzlet, termék, szolgáltatás stb. piaci életképességét, illetve megismerhetjük, hogy mely feladatok a legfontosabbak stratégiai szempontból. Leggyakrabban az üzleti terv részét képezi: bankok, vagy befektetők számára készül, hogy látható legyen az üzleti tervben, melyek a megtérülés esélyei, arányai.

- Gyengeségek: belső tényezők: olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyás, hogy jobb legyen.
- Erősségek: belső tényezők: pozitív dolgok, amik jól működnek, és lehet rá befolyás, hogy még jobban működjenek.
- Lehetőségek: külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.
- Veszélyek: külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek.

Erősségek	Gyengeségek
<p>Jó technológiai színvonal és szaktudás mellett magas éves nyereség, amelyre más gyümölcsfajok nem nagyon képesek; Az egyetlen olyan gyümölcsfaj, amelynél a telepítésbe fektetett tőke a 2. vagy 3. évben megtérül; Jelenleg jó piaci helyzet, jó értékesítési árak; Más gyümölcsfajokhoz viszonyítva kisebb termelési kockázat az kisebb időjárási kitettsége miatt; A hazai piac az április-május hónapok kivételével folyamatos importra szorul, ezért az egész éves termesztésnek gyakorlatilag korlátlan a felvevő piaca;</p>	<p>Nagyon magas befektetési igény a telepítéshez; Nagyon forgótőke igényes a termőévekben; Nagyon magas munkaerőigény; A magas termelési költségek miatt nem mindig kedvező a költségarányos jövedelmezőség, ha az időjárás negatív hatással van az adott évben a termésre; A jelenlegi fóliasátras termelés 25 tonna/Ha mennyiséget tud produkálni, amely nem versenyképes a spanyol termeléssel, ahol ennek a duplája hektárra vetített termelés mennyisége; Hiányzik az a technológia és szaktudás amely esetén megnövelhető a termésmennyiség állandó jó minőség megtartása mellett;</p>
Lehetőségek	Veszélyek
<p>A legmodernebb, innovatív termesztéstechnológia adaptálása Magyarországra pályázati források igénybevétele mellett; Nemzetközi együttműködésekben, K+F programokban való részvétel segítségével megtalálni a helyi éghajlati viszonyoknak legmegfelelőbb fajtákat és termelési módszereket; A nagy képzettséget nem igénylő élőmunka igény miatt a közfoglalkoztatási programba való integrálódás; Hűtőházi kapacitások kihasználásával folyamatos, hosszú távú szerződések megkötése áruházláncokkal, amely biztosítja a kiszámítható jövedelmezőséget; Stabil, jó minőségű árualap létrehozása;</p>	<p>A helyi termesztés technológiai tudás hiánya miatti termelési veszteségek, növénybetegségek kialakulása; Nem megfelelő szervezés, logisztikai miatt termés veszteségek a szedés ideje alatt; A nagy beruházási igény miatt a projekt megvalósításához elengedhetetlen az un. vissza nem térítendő támogatások megléte, amelynek az intenzitása 70-75%; Am projekt alapvetően feltételezi a már működői lengyelországi termelési K+F modell adaptálását, amelyet a krakkói Agrártudományi Egyetem, valamint a Stanflex Group biztosít. Ennek hiányában nem megvalósítható a projekt;</p>

6. A projekt háttérének, kontextusának, környezetének elemzése

A koronavírus okozta válság folyamányaként elkerülhetetlen, hogy több kkv nehéz helyzetbe kerül, vagy akár működésképtelenné válik. Piacaik eltűnnek, majd a krízis lecsengésével ezek ugyan lassan újraépülnek, azonban a tőkehiányos kkv-k nagyon nehezen fognak tudni az elveszített piacokra visszatérni. Ugyanakkor ezzel egyidejűleg jó pár piaci rés nyílhat meg a megújulásra képesek számára.

Nem ismert még számunkra a jelenlegi gazdasági válság hatása, időtartama, egyes elemzések szerint mindez meghaladhatja a 2008-ast. A gazdaság újraindítása történhet a „business as usual – minden a régi kerékvágásban” módon, vagy az új paradigma, az ún. körforgásos gazdasági modell szerint. Ez a modell komoly lehetőségeket jelenthet a vidéki települések és az ott működő kkv-szektor részére, amennyiben jó ütemben és komplex módon, egy-egy ún. „termékpálya” mentén létre lehet hozni, szakértői szinten folyamatosan felügyelni és mentorálni a megfelelő partnerségeket az állami alrendszerek (Minisztérium–Kormányhivatal–Önkormányzat) és a helyi kkv-k között.

Az évszázadok óta alkalmazott sémák a fogyasztásban is változásban vannak: terjed az online vásárlás, a megosztásos használat. Új, ma még utópisztikusan ható kezdeményezések jelentkeznek: a termelő egyben szolgáltatóvá válik, miközben a fogyasztó is termelő lesz. A versengést felváltja az együttműködés, az információk megosztása, a világ a fenntartható gazdaság irányába halad. Mindezen gazdasági változások nagy kihívások elé állítják az önkormányzatokat, valamint a vállalatokat is egyaránt. A vidéken jellemzően tőkeszegény vállalkozások viszonylag csekély számban fognak tudni bekapcsolódni abba az új, értékteremtő termelési láncba, amely létrejön a koronavírus okozta gazdasági válságot követően. Sok vidéki településnek mindezen felül még szembe kell néznie a várhatóan magas munkanélküliségből fakadó szociális problémákkal, amely különös tekintettel a mélyszegény réteget és a kisebbséget fogja hatványozottabban érinteni. Számptalan önkormányzat rendelkezik fel nem tárt és/vagy nem megfelelően hasznosított alpinfrastruktúrával, mezőgazdasági területtel és/vagy teljes ipari háttérrel, melyet nem megfelelően hasznosít. Több olyan település van, melyen a teljes termékpálya és előállítási folyamathoz szükséges alpinfrastruktúra rendelkezésre áll, azonban vagy nem megfelelően működteti, vagy nem tudja piacra vinni a végterméket.

A fent említett kihívásokra igyekszik választ adni az a beruházási, fejlesztési koncepció, illetve működési modell, amely alkalmas lehet a vidéki települések adottságait és lehetőségeit figyelembe véve a fenntartható működésre. Olyan új típusú megközelítésre van szükség, amely épít a helyi erőforrásokra, ugyanakkor az eddigiektől eltérő, más típusú együttműködést és szemléletet valósít meg. A hozzáadott értékektől, innovációtól és az attitűdszint emelésétől sokkal több lesz, mint egy közfoglalkoztatási program. Annak érdekében, hogy értékteremtő és fenntartható működésről beszélhessünk, meg kell jelennie még további két elvárásnak is a programban részt vevő egyének szemszögéből: az egyik a dolgozók teljesítményén alapuló megfelelő bérezés. Ebben a programban várhatóan részt vesznek olyan személyek is, akik a gazdasági válság hatására veszítették el a munkahelyüket. A másik elvárás továbbá az a menedzsmentszemlélet, amely alapvetően meg tudja határozni egy vállalkozás sikeres működését. Létre kell hozni és folyamatosan működtetni azt a menedzsmentszervezetet, amely képes szervezni és irányítani a folyamatokat, valamint biztosítani tudja a koordinációt az állam–kormányhivatal–önkormányzat–vállalkozások között, amelyet fent szükséges tartani a program teljes ideje alatt. A projektek legfontosabb alappillére az új munkahelyek teremtése teljesen új, a korábbiaktól merőben eltérő gazdasági területeken, illetve a településeken különböző programokban tevékenykedő személyek átképzése és erős alapokon való tovább foglalkoztatása. Mind a dolgozók, mind a menedzsmenttagok részére folyamatosan biztosítani kell a megfelelő képzést, szemléletformálást, amelyek hatására a részt vevő egyéneknek erősödik az elkötelezettsége, emelkedik az attitűdszintje. Véleményünk szerint ez nagyban elősegíti majd a program fenntartható működését.

A fejlesztések eredményeként az önkormányzatok aktív részvételével megerősödnek a mikrotérségi gazdasági rendszerek, melynek végterméke a piacon teljes egészében megállja a helyét. Ehhez kapcsolódóan több országos és/vagy közép-európai jelentőséggel bíró vállalat mutatott nyitottságot, továbbá specifikus termékek esetében a helyi, térségi vagy területi piac a megoldás. Ez utóbbiakhoz elengedhetetlen bevonni a modern kori értékesítés és marketing teljes eszköztárát, melynek segítségével a piaci versenyben is megállják a helyüket majd a termékek.

Alapvető elgondolásunk a településvállalattal párhuzamosan a településmenedzsment intézményének bevezetése, 5 éves ciklusban, adott termékpálya és projekt mellé. Ezeket a feladatokat a Pearl Marketing and Management Kft. szándékozik ellátni. Ennek más ágazati vertikuma szervezetünk részéről közel 8 éve működik turisztikai irányvonalon, azonban ezt a tudást és rendszerszintű működést mezőgazdasági és/vagy könnyűipari mintagazdaságok irányába, úgynevezett „településvállalatok” létrehozására és

működtetésére fogjuk alárendelni, s középtávon minimum 5 éves ciklusban szakmai gesztorként menedzselni és fejleszteni ezeket a települési önkormányzatok tulajdonaként.

6.1 CÉLOK:

- Tudatos helyi mezőgazdasági ökoszisztémák felállítása: szamócatermelés
- Önfenntartó rendszerek, gazdasági egységek létrehozása: Önkormányzat + Szociális Szövetkezet átalakítása és működtetése településvállalatként
- Hozzájárulni a foglalkoztatáshoz és termeléshez
- Új típusú, innovatív önkormányzati működés, gazdasági szereplőkkel közösen
- Piackutatások, piacok erősítése
- Vállalkozói szemléletű településmenedzsment
- Hazai gazdaságfejlesztésben való aktív részvétel
- Mintaterületek létrehozása a békéscsabai úton található önkormányzati földterületen
- Mentori hálózat beiktatása

A „településvállalat” tervezésének kulcsponja a helyi erőforrások valódi feltárása, függetlenül a már leírt projektterületektől, az addigi tapasztalatoktól. Az előkészítő szakasz külső szakértők bevonásával történik, mert sokszor a helyiek a valódi erőforrásokat nem veszik észre, mert természetesnek tartják. A helyierőforrás-adatbázisban minden lehetséges eszköz azonosításra került, amelyek közül a termékpályába illeszthetőket vonjuk be a projektekbe. Ebben a folyamatban elsősorban a Békés Megyei Kormányhivatal illetékes területi szerveire támaszkodnánk, továbbá mezőgazdasági mérnökökre, projektmenedzserekre és a településmenedzsmentben jártas kollégáinkra. Ebbe a folyamatba beletartoznak az előző években nem, vagy kevésbé hasznosuló, főként közfoglalkoztatási programból megvalósított projektek tapasztalatai, valamint meglévő erőforrásként a felépült, beszerzett épületek, eszközök, gépek és területek feltárása.

Az azonosított helyi erőforrások és az adaptálható modellek alapján kiválasztásra kerül a legoptimálisabb termékpálya, amely a település esetében részletesen bemutatásra kerül egy előtanulmányban, majd egy teljesen kidolgozott projektanyagban. A meghatározott termékpályában működő „településvállalat” számára biztosított épített és felújított épületállomány, valamint a beszerzésre kerülő eszközök gazdaságosan, alacsony önköltséggel üzemeltethetők, így az előállított termékek ára versenyképes lesz a piaci körülmények között előállított versenytársaihoz képest. Az előállítás mellett kiemelt

hangsúlyt fektetünk a termékfejlesztésre, valamint a piacra jutás érdekében folytatott PR/marketing tevékenységekre. Mindezek felett pedig a foglalkoztatás elősegítése, munkahelyteremtés, képzések és szemléletformálás áll majd.

A program időkeretei:

1. Előkészítő szakasz: max. 1 év

2. Lebonyolítási szakasz: 3,5 év

3. Zárás és hatásvizsgálati szakasz: 0,5 év. Min. 5–7 évig működőképes települési mintagazdaság!

Előkészítő szakasz (1 év):

- a mintaterületen zajló pilot program finanszírozási modelljének kidolgozása;
- szervezeti háttér kiépítése;
- kompetenciaépítés: szakmai képzések, szemléletformálás, résztvevők felkészítése az új típusú fejlesztési megközelítés adaptálására;
- a gazdaságfejlesztés folyamatát segítő mentori hálózat kiépítése központi koordinációval – Békés Megyei Kormányhivatal;
- beruházások, felújítások megkezdéséhez szükséges tervek elkészítése és a szükséges engedélyezési eljárások lefolytatása;
- piacutatás, PR/marketing tevékenységek.

24

Megvalósítási szakasz (3,5 év):

- a program alapján definiált gazdaságösztönzési eszközkombináció elemeinek „projektesítése”, a projektek megvalósítása;
- a tervezést és végrehajtást támogató folyamatos szakmai mentorálás és kompetenciafejlesztés a mintaterületen;
- a projektek működtetése;
- piacra jutás elősegítése, PR/marketing tevékenységek.

Zárás és hatásvizsgálati szakasz (0,5 év):

- finanszírozási műveletek lezárása;
- monitorozás – hatásvizsgálat.

6.2 A működési területek, a „településvállalat”-modell bemutatása:

A működési területek jelentik a „településvállalat” azon részeit, ahol különféle akciókat kell végrehajtani a működő modell megteremtése érdekében. A humán kompetenciákhoz hasonlóan a szervezetek is rendelkeznek olyan szükséges kompetenciákkal, amelyek segítik a céljaik elérését. Mindezen kompetenciákat a szervezet szempontjából fontos működési területekhez kapcsoltn vizsgálgjuk. Az egyes működési területek a szervezet funkcióit biztosítják, összességük kiadja a szervezet által elvégezhető tevékenységeket.

<p>1. Tervezés</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stratégiamentedzsment-szervezet felállítása, fejlesztése ▪ Döntés adaptálható termékpályáról ▪ Adaptálható termékpálya kidolgozása ▪ Döntés helyi termékpályáról ▪ Helyi termékpálya kidolgozása ▪ Üzleti modellek kidolgozása, üzleti tervek készítése ▪ Munkahelyek és eszközök 	<p>2. Finanszírozás</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Finanszírozási mix kidolgozása ▪ Pályázatok elkészítése ▪ Hitelkérelmek elkészítése ▪ Munkahelyteremtés, eszközbeszerzések előkészítése
<p>4. Üzemeltetés</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Üzemeltetés ▪ HR-fejlesztés ▪ Menedzsmentfeladatok ellátása inclusive ▪ Karbantartások 	<p>3. Fejlesztés</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Infrastruktúrafejlesztés ▪ Szervezetfejlesztés ▪ Termékfejlesztés és piacra jutás <p>5. Piacra jutás</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Piackutatás ▪ Célcsoport-szegmentáció ▪ Marketing ▪ Értékesítés ▪ PR; kommunikáció

A Pearl Marketing and Management Kft. termékpályamodelleket állít össze, és az egyes modellek az alábbiak szerint épülnek fel:

- termékpálya működésének leírása; piaci elemzés; pénzügyi működés;
- szereplők részesedése a termékpálya bevételeiből;
- szükséges infrastruktúra; biztosított fejlesztési támogatások;
- szükséges eszközök;
- szükséges humán erőforrás; piaci és működési kockázatok.

6.3 A projekt megvalósításához rendelkezésre álló helyi erőforrások

a) Ingatlanok, termőföld

Az önkormányzat 6 ha műútról jól megközelíthető (a Shell kút mögötti terület) külterületi szántófölddel rendelkezik, továbbá közel 7 ha Békés – Dánfokon található, minősített mezőgazdasági területtel, mindkét terület alkalmas fűtés nélküli korszerű fóliaházak építésére szamóca termelési céllal. Egy amerikai-lengyel technológiának köszönhetően ezen beruházás elkerülhető, természetes fény felhasználásával működtethető a rendszer 10 hónapon keresztül terméshozammal. Az előtanulmány a fentiek ismeretében készül el.

b) Berendezések, eszközök

Az önkormányzat rendelkezik egy jelenleg nem hasznosított, 4 kamrás hűtőházzal, valamint az azt kiszolgáló infrastruktúrával (telephely, üzemi utak, raktár).

c) Humán erőforrás, termelés

Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programban jelenleg 80 fő dolgozik, további 50 főt a Start munkaprogramban alkalmaznak. A program keretében létrejövő új üvegházak és fóliaházak működtetésének a közmunkások egy része rövid betanítást követően meg tud felelni. A korszerű technológián alapuló üvegházak esetében azonban professzionális, külsős mérnöki segítség és a helyi szakmunka is szükséges. Ezen munkafolyamatok egy része szakmunkás végzettségeket igényel, amely átképzéssel vagy külsős munkavállaló alkalmazásával tölthető be, amennyiben nincs a közfoglalkoztatási programban megfelelő végzettségű munkavállaló. Erre jó keretet biztosít a helyben működő szociális szövetkezet és/vagy önkormányzati cég. A munkaerő-gazdálkodás tekintetében további bővülés szükséges: csomagoló, válogató – hűtőház irányába, nem beszélve a szállításról.

d) Humán erőforrás – irányítás, szervezés

A program keretében létrejött stratégiamenedzsment-szervezet végzi az irányítást. A több területet együttesen érintő projekt megvalósulásához a funkcionális területek együttműködését biztosítani szükséges, ezért a projektgazda ezt a centralizált szervezeti egységet hozza létre.

Tagjai: polgármester; jegyző; önkormányzati tulajdonú vállalkozás(ok) vezetője; helyi vállalkozás(ok) vezetője; partner vállalkozás(ok) vezetője; járási kormányhivatal szakértői.

Hatáskör, illetékesség: Minden olyan ügy, amely a projektmegvalósítás munkájának a hatályos jogszabályok, előírások és a pályázati felhívások, támogatási szerződések (TSZ) feltételek szerinti tervezését, szervezését, irányítását és ellenőrzését jelenti.

6.4 A projekt bemutatása, rövid leírása

a) Fóliaház as intenzív szamóca termesztése

Az általunk javasolt fóliaházakban számítógép vezérli a klímát és a szellőzést, méri a páratartalmat, a termeszőközeg nedvességtartalmát és pH-értékét. A megfelelő tápanyag- és vízutánpótlásról csöpögtető öntözés és/vagy párafelhő formájában gondoskodik a rendszer. Modern, talaj nélküli, hidrokultúrás technológiák alkalmazásával lényegesen növelhetők a hozamok. A termesztés 1,5m magasra függesztett csatornán elhelyezett, kókuszokkákba ültetett, hosszúkultúrás palántákkal történik. A fóliaház hajós jellegű, 2,5 m magasságú. Ez a típusú szamóca termesztés a leghatékonyabb a világon, átlagosan 57 tonna/hektár a termés mennyisége. Ezt a technológiát vezették be a helyi agrár Minisztérium támogatásával már 2017-ben Lengyelországba. A jelen projektben ezt a technológiát adaptálnánk a lengyel-amerikai mérnökök segítségével Békés városába.

Új munkahely teremtése 1 év alatt: min. 50 fő

b) Logisztika, csomagolás, hűtőház

A megtermelt szamóca a szociális szövetkezet vagy önkormányzati cég bevonásával kerül folyamatos szedésre, csomagolásra, hűtésre. A korszerű termelés technológia miatt nincs szükség a szamóca mosására, ezért az eltarthatósága hosszabodik. A szervezet a kézi munkaerő biztosítása mellett szervezi a munkálatok irányítását, logisztikáját, valamint a munkavállalók számára a képzést. Az ehhez szükséges tudásanyagot képzésen keresztül biztosítjuk mezőgazdasági mérnök, növényorvos és megfelelő szakemberek bevonásával.

Új munkahely teremtése 1 év alatt: 5 fő

c) Értékesítés, piacra jutás

Önkormányzati cég keretében professzionális partnerek bevonásával zajlik egyrészt a brand építése, márkázás és marketingtevékenység. Ezzel párhuzamosan a termék stabil, hosszú távú piaci elhelyezése áruházláncokba, exportra.

Új munkahely teremtése 1 év alatt: 5 fő

- Együttműködésen, partnerségen alapuló lokális gazdasági egység jön létre, amely a helyi és regionális piacra termel körforgásos gazdaság keretében, ezáltal kevésbé kitett a gazdasági környezet további negatív változásainak.
- A menedzsmentműködés biztosítja a professzionális szervezést, irányítást, valamint elősegíti a piacra jutást, ezáltal növeli a hatékonyságot és a gazdasági fenntarthatóságot.
- A program hozzájárul a munkanélküliség csökkentéséhez, a vidéki kkv-k megerősítéséhez.

- A bemutatott modell működése alkalmas a szemléletformálásra, és mintaként szolgálhat más települési vállalati modellek beindításához.
- A projekt a foglalkoztatási támogatások lezárta előtt már teljes értékűen profitábilissá válik, önfenntartó mintaprogramként működik majd, mely edukatív jelleggel, példaértékű termékpályamoddellel, előállításal, gyártással és menedzsmentszemléletű működtetéssel bír majd.
- A termék piacra juttatásába bevont partnerhálózat, a pozicionálás, marketing és értékesítés új értelmet kap a BM-Pilot Projektek szintjén.

7. Pénzügyi elemzés

Jelen előtanulmányban nem lehetséges még pontosan bemutatni a projekt pénzügyi elemzését, ugyanis minden gazdasági, jövedelmezőségi adat és információ a leendő partner a Stanflex Group tulajdona. A beruházásról jelenleg csak a főbb számok állnak rendelkezésre. Természetesen amikor a tanulmányban vázolt együttműködés több oldalú szerződéses jogviszonyokban megvalósul, (terveink szerint ez 2020 szeptember-október hónap) akkor a partnerek rendelkezésünkre bocsájtanak minden olyan szükséges pénzügyi elemzést, dokumentációt, amelyek alapján elkészíthetők lesznek az Üzleti Terv, illetve a Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány pénzügyi, gazdasági fejezetei.

28

A beruházás főbb sarokszámai 5 hektár intenzív fóliasátras szamóca termelés esetén a következők:

A projekt értéke: 10 084 054,84 PLN – 738.253.593 Ft

A támogatás értéke: 7 355 668,51 PLN – 538.508.454 Ft /73%/

7.1. Beruházáshoz kapcsolódó hitel konstrukció MFB Önkormányzati Infrastruktúrafejlesztési Program 2020

A program célja: A kötelező vagy önként vállalt önkormányzati feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra-fejlesztő beruházások finanszírozásához kedvezményes kamatozású hitel biztosítása, és az önkormányzatok részére kiírt pályázatokhoz szükséges önrész finanszírozása. Az önkormányzati tulajdonú, közfeladatot ellátó gazdasági társaságok feladatellátásához szükséges beruházások finanszírozásához kedvezményes kamatozású hitel biztosítása, és a részükre kiírt pályázatokhoz szükséges önrész finanszírozása.

A hitelfelvevők köre:

- A települési önkormányzat és a területi önkormányzat (a továbbiakban: helyi önkormányzat),
- a helyi önkormányzatok társulása (a továbbiakban: társulás),
- közvetlen vagy közvetett módon többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok (*ide értendők a 100%-os önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok is*).

A hitel felhasználása:

- A hitel felhasználható az önkormányzati és az önkormányzati tulajdonú, közfeladatot ellátó gazdasági társaságok feladatellátásához szükséges, a hatályos európai uniós és magyar környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelő infrastruktúra-fejlesztő beruházásra, a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó immateriális javakra és tartós forgóeszköz finanszírozásra.
- A hitelből a beruházásra elszámolható (aktiválható) költségek, valamint - a hiteligénylő általános forgalmi adó visszaigénylési jogosultságától függően - a tárgyi eszközök és immateriális javak általános forgalmi adója finanszírozható.

Hitelösszeg:

- Refinanszírozás során a hitel összege nincs korlátozva.
- Közvetlen MFB hitelezés esetén minimum 500 M Ft.

Kamat:

- 3 havi EURIBOR + RKO1.1 1 , de minimum 0,41%/év

Futamidő:

- a szerződéskötéstől számított legalább 1 év + 1 nap, legfeljebb 20 év.

<https://www.mfb.hu/onkormanyzatok/mfb-onkormanyzati-infrastrukturafejlesztési-program-2020-t10-p10>

MFB Vállalkozásfinanszírozási Program 2020

A program célja a magyar gazdaság általános versenyképességének fejlődését szolgáló modernizáció, az infrastruktúra- és a technológiafejlesztést előidéző beruházások támogatása.

A program keretében nyújtott kedvezményes kamatozású hitel **állami támogatásnak**, formáját tekintve **kedvezményes kamatozású kölcsönnek** minősül.

Főbb jellemzők

- **Hitelfelvevői kör:** mikro-, kis- és középvállalkozások (KKV) vagy KKV-nak nem minősülő vállalkozások.
- **Hitel típusa:** hosszú lejáratú beruházási hitel.
- **Finanszírozás módja:** az MFB Zrt. által refinanszírozott konstrukció.
- **Hitel összege:** 5-3.000 millió Ft, vagy ennek megfelelő euró összeg
- **Kamat:** forint hitel esetén KKV-knak 3 havi EURIBOR + RKV0 + legfeljebb 2,5%/év
- **Kezelési költség:** nem kerül felszámításra.
- **Projektvizsgálati (hitelbírálati) díj:** Hirdetmény szerint.
- **Folyósítási jutalék:** legfeljebb 1%.
- **Rendelkezésre tartási jutalék:** 0,4%/év.
- **Futamidő:** maximum 15 év.
- **Rendelkezésre tartási idő:** maximum 2 év.
- **Türelmi idő:** maximum 3 év.
- **Törlesztés ütemezése:** türelmi időt követően negyedéves vagy féléves törlesztő részletek.

Az igénylés feltételei

30

A hitel felhasználható

- tárgyi eszközbe történő beruházáshoz,
- a beruházáshoz, fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó immateriális javak vásárlásához, előállításához.
- A hitel felhasználását számlával, vagy a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 166. § (1) bekezdése szerinti más számviteli bizonylattal kell igazolni.
- A beruházás tárgyi eszközeinek bekerülési értéke a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 47-48. és 51. §-ai alapján számolható el.

8 A tervezett fejlesztés társadalmi megalapozottsága

8.1 A beruházás illeszkedése a megyei fejlesztési programhoz

A tervezett fejlesztés a közvetlen és közvetett munkahelyteremtéssel és a kapcsolódó bérjövedelem növekedéssel hozzájárul a Békés megyei területfejlesztési program átfogó céljának *(Békés megyében élők életkörülményeinek javítása, a megye fenntartható gazdasági és társadalmi viszonyainak megteremtése, a foglalkoztatás javítása)* és az alábbi stratégiai célok megvalósulásához:

- *Versenyképességet javító-, értékalapú-, horizontális gazdaságfejlesztés.*
- *Térség specifikus brandek fejlesztése a megye perifériális helyzetű településein.*
- *Társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális helyzetű térségei között.*

A könnyebb átláthatóság érdekében a fejlesztés részcélokon keresztüli illeszkedését a stratégiai célokhoz, táblázatos formában ismertetjük:

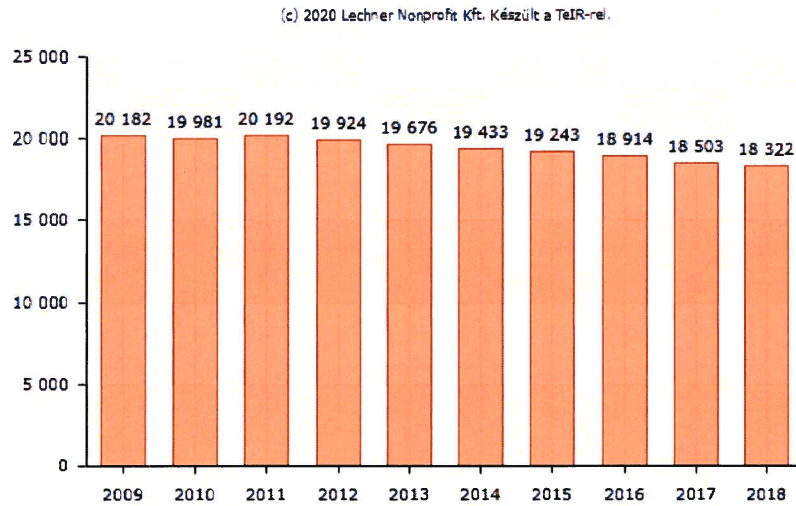
Értékalapú gazdaságfejlesztés rész céljai	Hozzájárulás formája, keretei
aktivitási ráta növelése	A fejlesztéshez kapcsolódóan létrejövő munkahelyek növelik az aktivitási rátát.
munkanélküliségi ráta csökkenése	A fejlesztéshez kapcsolódóan várhatóan munkahelyek jönnek létre a mind a termelői mind a tovább feldolgozási szektorban.
hozzáadott érték növelése	Új, innovatív termesztési módszer megjelenése.
beruházási ráta növelése	A beruházás önkormányzati fejlesztés keretében valósul meg ugyanakkor a jövőben várhatóan további, magánérés beruházásokat gerjeszt a környező területeken.
K+F ráfordítás növelése	A nemzetközi partnerségből fakadóan a krakkói Agrártudományi Egyetem kutatásai elérhetővé válnak Békésen az együttműködésben részt vevő partnerek részére.
szakképzés hatékonyságának javítása	A Gál Ferenc Egyetem mezőgazdasági szakközépiskolája Békésen található. A mintagazdaság gyakorlati program keretében lehetőséget biztosíthatnak a fiatalok számára a munka világába történő bekerülésre.
technológiai transzfer fogadókészségének megteremtése	A nemzetközi együttműködés keretében létrejövő beruházás alkalmas a további közös K+F eredmények bemutatására, a meglévő termesztési technológia továbbfejlesztésére.
logisztikai feltételek javítása	A meglévő hűtőházi kapacitások felhasználásával egységes, jó minőségű, folyamatosan rendelkezésre álló árualap képződik, amely versenyképes lesz az import ellenében is.

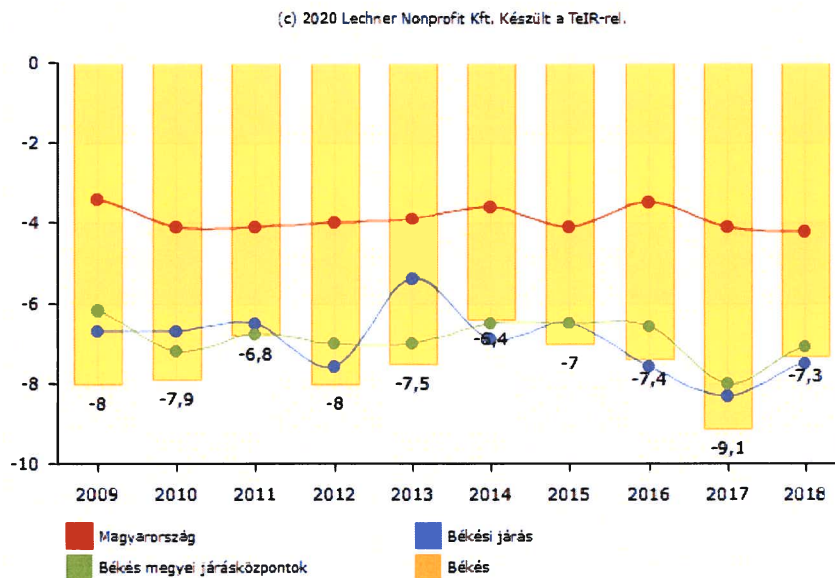
8.2 Békés város demográfiai mutatói

Lakónépesség száma az év végén (fő)

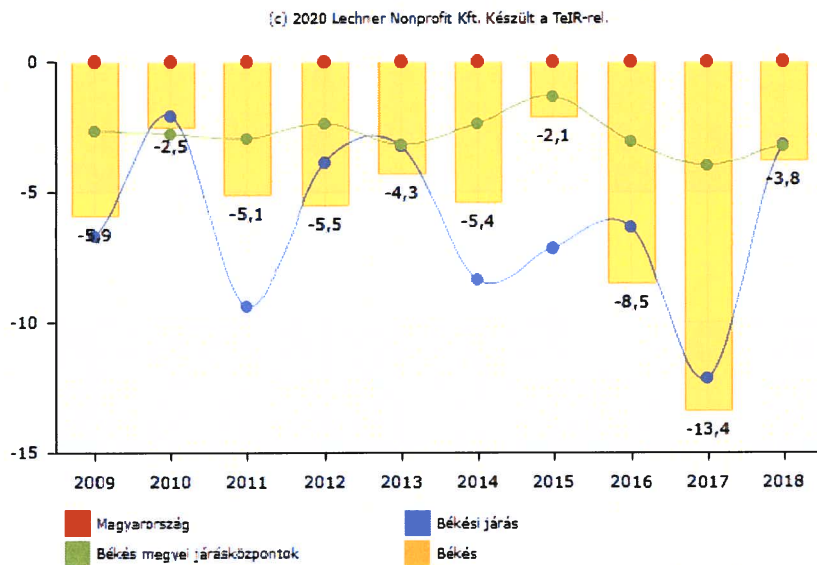
A település lakónépessége 2009 - 2012 években stagnált, majd folyamatosan enyhe csökkenő tendenciát mutatott és 2018 évre mélypontra süllyedt. A lakónépesség veszteség 10 év alatt 10% körüli.

Természetes szaporodás, fogyás

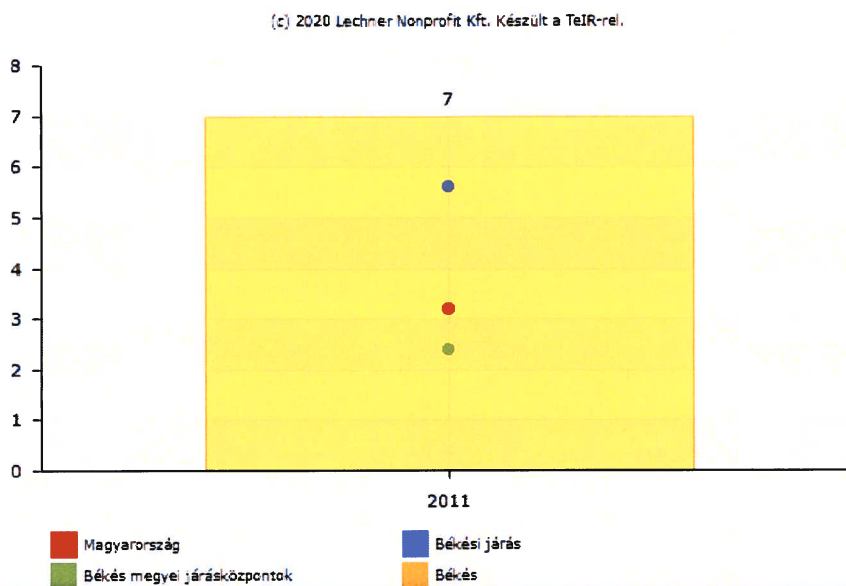

Vándorlási egyenleg (állandó, ideiglenes együtt)

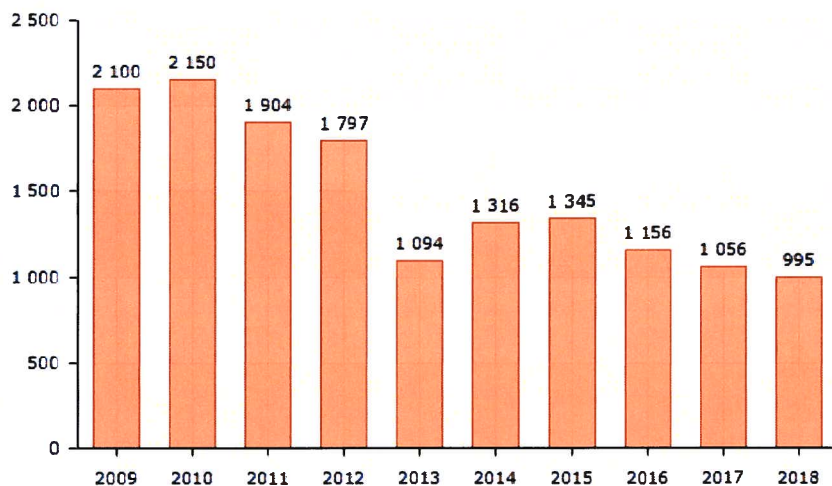
A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%)

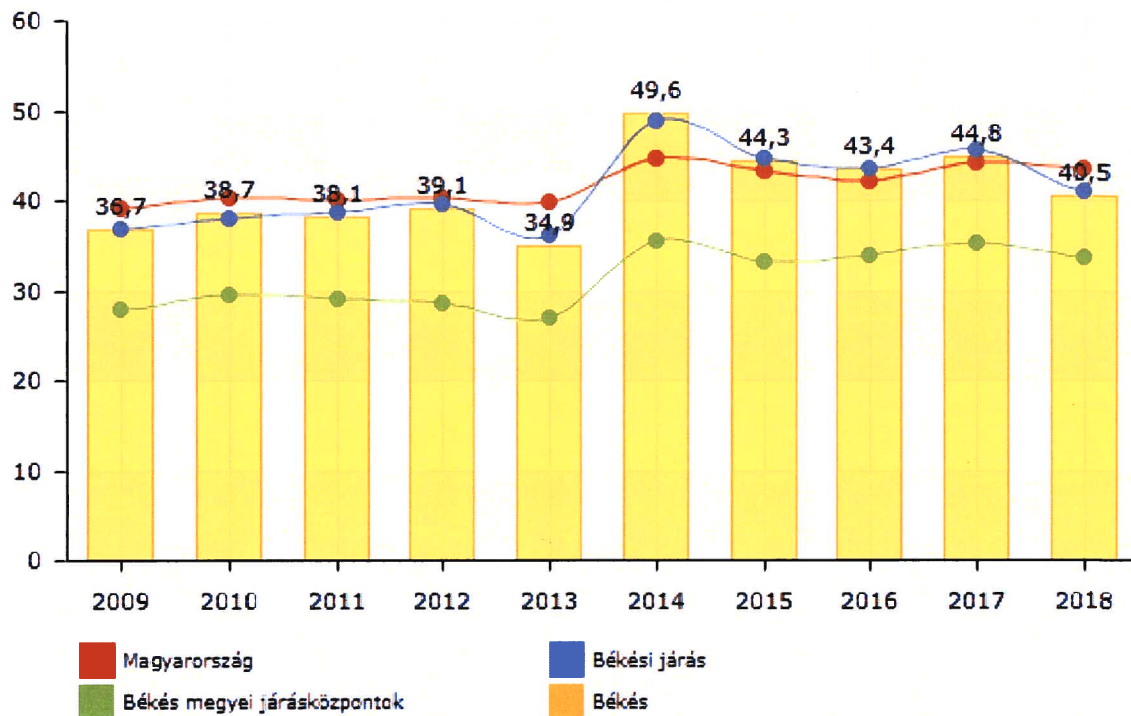
Regisztrált munkanélküliek száma (fő)

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek arány munkanélküli százalékában)

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

9. PR és Marketing Cselekvési Terv

Az Elek Város Önkormányzata által kialakításra kerülő fejlesztés olyan kedvező feltételek mellett nyújtana betelepülési lehetőségeket a kender és fa feldolgozásával foglalkozó vállalkozások számára, mely ellensúlyozza a tőkehiányukból adódó hátrányukat. A fejlesztett terület alap infrastruktúrával ellátott, a projekt keretében kialakításra kerülnek a közös használatú tárolókapacitások és műhelyek, így a betelepülő vállalkozásoknak kizárólag speciális eszközeiket kell biztosítaniuk, melyek jellemzően rendelkezésükre állnak, illetve új, induló vállalkozások esetén még szűkös erőforrások rendelkezésre állása esetén is beszerezhetőek.

Marketing szempontból a tevékenység megbontható a potenciális betelepülők elérését célzó és a már betelepültek tevékenységét népszerűsítő elemekre. A település vállalat működtetési folyamatában résztvevők szolgáltatásainak és termékeinek promóciója elengedhetetlen gyártó tevékenység sikeréhez.

Stratégia

Egy jól megtervezett marketing kampányalapja egy átfogó marketing terv. Ennek kertében elsőként a célcsoportok definiálására kerül sor, majd pedig a nekik szóló üzenetek összeállítására úgy, hogy az összhangban álljon a célcsoport főbb tulajdonságaival (*ágazat, fejlődési irány, kapacitások*) és a projekt lényegi célkitűzéseivel. Ezek ismeretében már lehetségessé válik a legmegfelelőbb elérési csatornák kijelölése. A projekt profiljából adódóan első sorban a szolgáltatás, mint lehetőség megismertetése a cél, ezt követi a már betelepültek segítése, termékeik, szolgáltatásaik széles körű megismertetése, marketing kampányaik összeállításának támogatása, levezénylése.

35

Termékek, szolgáltatások

A tervezett fejlesztés az ágazati áttekintésben leírtaknak megfelelően hiánypótló szerepet töltene be a város és szűk térségének gazdasági életébe. Ennek megfelelően terület specifikusan egy szűkebb társadalmi csoport jövőjét határozza meg. Ehhez illeszkedve a település vállalat, mint szolgáltatás, valamint a betelepülők tevékenységeinek megismertetését első sorban érdemes helyi médiumok használatával megtenni (*az inkubációs folyamat mint szolgáltatás elsődleges célcsoportját a térségi vállalkozások jelentik, a betelepültek termékeinek, szolgáltatásainak promótálása, a fejlődési pálya elejére korlátozódik, így beleillik a helyi megismertetési stratégiába*). Ezek a médiumok nem csupán

gazdaságossági elvárásoknak felelnek meg, hanem biztosítják azt is, hogy az üzenetek ne aprózódjanak el más, nagyobb volumenű pl. országos médiumokban.

A termékpolitika (product)

Feladatok: terméktervezés, termékválaszték alakítás, termékek piaci bevezetése, szolgáltatások menedzselése.

Az árpolitika (price)

Feladatok: költségvizsgálatok, költségtérítések kikalkulálása, esetleges engedmények megfogalmazása, rugalmasságmérés.

Az értékesítés-politika (place)

Feladatok: értékesítési út tervezése, szervezése.

A reklámpolitika (promotion)

A marketingkommunikáció kertében a már felkutatott fogyasztók tájékoztatása a cél a nyújtott szolgáltatásokról, további cél, hogy, kedvező képet alakítson ki az inkubátorházról, ösztönözze a betelepülőket. A település vállalat termékeinek és szolgáltatásainak bevezetésének kertében cél a fogyasztó véleményét és viselkedését befolyásolása. A jó reklámüzenet elkészítéséhez elengedhetetlen a megfelelő reklámfajta és a médiaterv elkészítése.

Feladatok: hirdetés, promóció, kreatív- és médiaterv, reklámköltségvetés, hatás- és hatékonyságvizsgálatok.

Tervezett marketing tevékenységek összegzése

A településvállalat arculatának kialakítására, a fentiekkel összhangban meghatározott marketing tevékenységek szükségesek, melyeknek fő célja a széles körű ismeretség kialakítása. Ennek kertében megjelenések a helyi médiában, szórólapok kihelyezése gazdasági rendezvényeken, kiállításokon, összejöveteleken. Internetes megjelenés a kötelező kommunikáció keretében létrehozott honlapra építve, valamint megjelenés a közösségi médiákban.

